

458

H 12

12

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
458 H 12

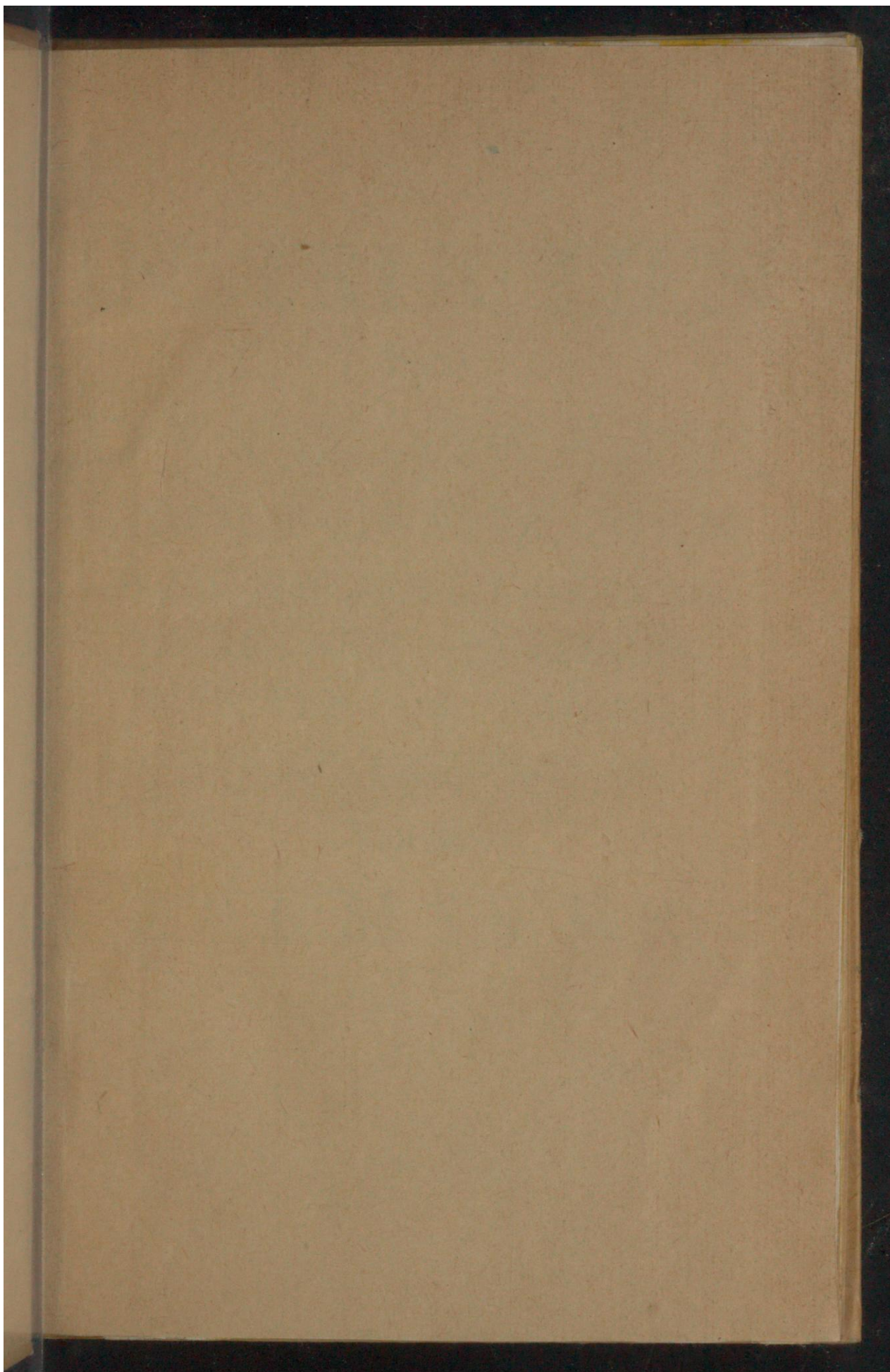
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
458 H 12

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
458 H 12

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
458 H 12

NS

DV

HOO

OPPER

SECT

MEI

Y

B

Kw 458 H 12

INSTRUCTIEN

Voor

ED YCK-GRAAF,

HOOGHE-HEEMRADEN,

OPPER-POLDER-MEESTEREN,

SECRETARIS, PENNINGH-

MEESTER ende ONDER-

POLDER-MEESTERS, &c.

Van de

B E E M S T E R.

INSTRUCIEN

Voor

DYCK-GRAAF

HOGHEHEERLADEN

OPPEN POLDER-MEESTEREN

SECRETARIS

MEESTER

POLDER-MEESTERS, &c

Van de

BEEMSTER

Druck-G

En-Ingela
vervolgend
geven, by
Hucht, ge
de, gehoude
me Vryhe
Gij wille
en te bewa

Des Beem
Verdeel in
me Procure

De Keur

Instructie voor den Dijck-Graaff van de Beemster.

I.

IN den eersten, sal den
Dijck-Graaff die nu is, ofte
die naamaals naar voorgaan-
de Nominatie van d' Heeren
Hof-Ingelanden van de Beemster,
nervolgende 't Ootroy den selven
geven, by den Reecken-kamer van
Hollandt, gekoren ende gestelt sal wer-
den, gehouden sijn de Gerechtigheden
en Vryheden van de Beemster, naar
huytsterste vermogen voor te staan,
en te bewaren.

I I.

des Beemsters Nut, Oirbaar ende
ordeel in aller manieren behartigen
te Procureren.

I I I.

te Keuren ende Ordonnantien by

A 2

Dijck-

4 *Instructie voor den Dijck-Graaff*

Dijck - Graaff ende Hooge-Heemraden van de Beemster gemaackt , ende noch te maacken , in allen deelen precyselijck naar te komen ende t' achtervolgen , doende de selve naar behooren Exëcuteren , Procederende jegens de Overtreders der selver met aller ernst , vlyt ende naarstigheydt , sonder eenigh oogluÿckinge ofte verdragh.

I V.

Sal mede gehouden sijn de Resolutien ende bevelen by de Heeren Hooft-Ingelanden van deselve Beemster genomen ende gegeven , voor soo veel in hem is , precys ende punctuëlijcken naar te komen , ende uyt te voeren.

V.

Alle Recht-dagen , en Schouwen , soo van Dijcken , Wegen , Slooten , als van andere Beemster-Wercken , Bestedingen , ende wat diesaangaande meer magh sijn , selfs in persoon waar nemen , sonder ymant in sijn afwesen te sullen mogen substituëren ofte stellen.

Sal

V I.

Sal geen Wercken 't sy kleyn ofte groot by hem selfs mogen Besteeden, maar sullen alle Bestedingen hoe geringh de selve sullen sijn, moeten geschieden met kennisse ende ten overstaan van Hooge-Heemraden in der tijdt, ofte ten minsten twee Heeren uyt het Collegie.

V I I.

Sal van gelicke geen Wercken selfs ofte door anderen mogen aannemen, noch daar in eenigh part ofte deel hebben, oock geen Materiaalen, Deelen, Hout, Wagens ofte Karren aan de voorsz. Wercken ofte aan de aannemers der selver mogen leveren, op de verbeurte van de selve Materialen, ende een Boete van 25 gulden t'elcken reyse te verbeuren, tot behoeve van de Huysfittende Armen van de Beemster.

V I I I.

Sal nevens de Hooge-Heemraden gee-

A 3

ne

6 Instructie voor den Dijk-Graaff

ne betalinge op de Penningh-Meester
mogen Ordonneeren, anders als by
schriftelijke Ordonnantie, ende dat van
Wercken ende Materialen die naar
voorgaande resolutie sijn Besteet ofte
gekocht; alsmede geen Ordonnantien
uytgeven noch teyckenen, voor ende
aleer de selve by den Secretaris van de
Beemster, alvorens geteekent ende gere-
gistreert sullen wesen.

I X.

Ende mede geen Ordonnantien we-
gens Vacatien vermogen te passeren ten
behoefte van Hooge-Heemraden, of
Secretaris van de Beemster, als met
kennisse van de Heeren Hooft-Ingelan-
den.

X.

Sal alle voorvallende Saacken met
het Collegie van Hooge-Heemraden,
ofte ten minsten 't meerendeel der sel-
ver moeten communiceren, ende son-
der der selver Advys ofte kennisse geen
saacken van eenigh gewichte mogen
Trade-

Tracteren , Handelen ofte Uytvoe-
ren.

X I.

Van gelicken alle Extraordinarisse
ende Importante saaken, den welvaart
ende behoudinge van de Dyckagie van
de Beemster, ende den aankleven van
dien betreffende, met de Heeren Hooft-
Ingelanden ende Hooge-Heemraden van
de selve, 't sy by beschryvinge van 't volle
Collegie ofte mette presente Hooft-
Ingelanden ende Hooge-Heemraden, naar
noot ende vereysch van saacken te com-
municceren, overleggen ende besluy-
ten; ende sonder der selver Hooft-
Ingelanden expres consent ende toestaan,
geen Omslagen ofte Morgen-Gelden te
mogen Omslaan, noch opneminghe
van Penningen, ofte andere Belastingen
ofte Beswaringen tot laste van de
Beemster te mogen doen ofte maac-
ken.

X I I.

Sal sommiere notitie doen houden

A 4

van

8 Instructie voor den Dijk-Graaff

van de principale Poincten , die de Heeren Hooge-Heemraden uyt de dagelijcksche occurrentie sullen remarqueren ende bedencken , de voorsz. Dijkagie ende den aankleven van dien betreffende ; ende sal de selve Poincten van tijdt tot tijdt in 't Collegie van d' Hooge-Heemraden doen delibereren ende resolveren , die in Cas van enige merckelijcke swaarighéydt , ofte ten op sien van d' importantie van de saacke daar op sullen consulteren met de voorsz. Heeren Hooft-Ingelanden , als vooren.

X I I I.

Ende alsoo den welstant ende verseeckeringe van alle Dijkagie geheelijcken dependeert van de goede ende prompte betalinge van de Omslagen , sal nauw regard nemen dat de selve by de Penningh-Meesters van de Beemster wel ende naar behooren werden geinnet ende ontfangen.

X I V.

Ende tot dien eynde gehouden sijn
ter

ter requisitie van de selve , dat hem gebleken sal wesen van gedane behoorlijcke Insinuatie , Sommatie ende Renovatie , ende naar 't gene aan de gebreeckige om haar Omslagen te betalen , 't sy in 't geheel ofte deel sal komen te refteren , promptelijck aan handen van de Penningh - Meesters te fourneren , ende uytleggh te doen op Dubbel-gewin , naar Dijkrecht , soo van de Omslagen als d' oncosten daaromme gedaan.

X V.

Sal forge dragen datter alle tijdt in de Beemster in de Quartieren daar toe gedesigneert , omme by Inbreuck van Dijcken , Wateren ende andere nooden te gebruycken , voorraat mach wesen van eenige Kordewagens , Schoppen , Spaden , Slonsen , Vuurpannen , Turcken ofte Teer-touwen , met eenige Teer-tonnen , als mede een partye Sparren , mitsgaders een deel Koe-schuyten ofte Pramen , een dosijn Vogel-roers met soo veel slechte Bandediers , wat Kruyt ende Loot , omme
ter

10 Inſtructie van den Dijk-Graaff &c.

ter noot gereet ende by der hant te hebben.

XVI.

Sal alle onraat, onheyl ende misbruycken ſoo draa de ſelve tot ſijne kenniſſe gekomen ſullen ſijn, d' Heeren Hooge-Heemraaden in tijds, aandiennen ende openbaaren, ende met de ſelve ſoodanige ordre helpen ſtellen ende raamen, als tot weeringe ende voorkominge van de ſelve tot de meeſten dienſt ende oirbaar van de Beemſter ſal bevonden werden te behooren.

XVII.

Ende voorts alles doen, wat een goet ende getrouw Dijk - Graaff ſchuldigh ende gehouden is te doen.

In-

Instructie voor de *Hooge-Heemraden van de* **B E E M S T E R**

IN den Eersten, sullen de Hooge-Heemraden die nu sijn ofte die naamaals by de Heeren Hooft-Ingelanden van de Beemster, achtervolgende t' Ootroy den selven gegeven, alle jaaren in de Paaschweecke op de generale Vergaderinge binnen de Stadt van Amsterdam gekoren werden, gehouden sijn de Gerechtigheden ende Vryheden van de Beemster, naar haar uytterste vermogen voor te staan ende te verantwoorden.

I I.

Des Beemsters nut, oirbaar ende voordeel in aller manieren behartigen; mitsgaders der selver beste raden, ende voor 't quaatste waarschouwen.

Alle

III.

Alle tijdt als de selve, t' sy by den Heer Bailjuw, ofte by den Heer Dijk-Graaff van de Beemster, ofte Presiderende Hooge-Heemraadt ontboden ofte gevordert werden, ten Raade komen ende verschynen sullen, nootsaakelijckheden uytgesondert.

I V.

Des Beemsters Keuren ende Ordonnantien, mitsgaders de Resolutien ende beveelen van d' Heeren Hooft - Ingelanden van de selve, in alle hare Poincten naar alle vermogen, naar komen ende uyt te voeren.

V.

Alle Recht-dagen, soo van den Heer Bailjuw als van den Heer Dyck-Graaff van de Beemster, mitsgaders de Schouwen van de Dijcken, Wegen, Slooten, Bestedingen ende opneminge van de Beemster Wercken, met alle vlyt ende naarstigheydt waarnemen.

Midts

V I.

Midts dat op de Generale Bestedinge van eenige groote wercken, t' meerendeel van de selve Hooge-Heemraden altijt present ende jegenwoordig sal sijn; ende dat op sulcke dagen als daar toe sullen wesen geordonneert, sonder de selve te mogen veranderen ofte verleggen, als by gemeen advys ende bewillinge.

V I I.

Sullen alle gemeene - Lants Wercken die eenighsints Besteedbaar sijn, openbaarlijk Besteden, maakende de gedeelten ende parcken soo gelijk als doenlijk is, op dat alle de Wercken die van een Conditie ende Bestedinge sijn, teffens opgemaackt mogen werden, Ordonnerende een bequamen ende precysen tijdt wanneer deselve opgelevert moeten werden, ende stellende daar op soodanige Breucken ofte Boeten, als men in gelijcke wercken gewoon is te doen.

Ende

V I I I.

Ende sullen van de selve Besteedinge doen maacken, pertinente schriftelijke Voorwaarden ende Conditien, die syluyden de respectie Aannemers ende Mede-standers sullen voorlesen; ende naar gelegentheydt van saaken de selve nevens hare Borgen en den Secretaris doen teekenen.

I X.

Mede naarstelijk letten dat de Besteedingen (insonderheydt van eenige nieuwe ende groote Wercken) tot redelijken pryse werden gedaan; ende tot dien eynde haar by eenige getrouwe ende ervaren Luyden informeren, tot wat pryse yder soorte van Wercken kan ende behoort gedaan te werden.

X.

Sullen nevens d'Heer Dyck - Graaff geen Wercken opnemen ofte pryflen, ten sy de selve volkomentlijk volgens de Conditie van de Bestedingh sijn ge-
maakt

Heemraden van de Beemster. 15

maakt ende opgelevert , 't welck gedaen ende de voorsz. wercken by haarijeden gelooft sijnde , sullen als dan Aannemers wegens haar bedongen Arbeytsloon , Ordonnantie van betalinge geven op den Penningh - Meester van de Beemster , geteeckent by Dijk-Graaff ende twee Hooge - Heemraden , mitsgaders den Secretaris , ende geene Ordonnantien uytgeven , voor ende alreer de selve by den Secretaris geteeckent ende geregistreert sullen wesen ; ende dat in alle gevalle de Ordonnantien van eenige opgenomen Wercken , sullen moeten geteeckent werden ten minsten by een Hooge - Heemraad , die by het opnemen van 't Werck is present geweest , ofte daar van kennisse heeft.

X I.

Sullen als vooren op de voorsz. Penningh-Meester geen betalinge mogen Ordonneeren , als by schriftelijke Ordonnantien , ende dat van Wercken ende Materialen die naar voorgaande Resolutie sijn Besteedt ofte gekocht.

Sullen

X I I.

Sullen niet vermogen eenige Ordonnantien te passeren ten behoeve van Dyck-Graaff, Hooge-Heemraden ende Secretaris &c. nopende de Vacatien, die deselve ten dienste van de Gemeene-Beemster soude mogen hebben gedaan; Maar sal den Secretaris de Declaratien van een ygelijck gehouden sijn; Jaarlijcx tegens Paassche op te maaken ofte in te vorderen, ten eynde deselve alle Jaren op de Generale-Vergaderinge by d' Heeren Hooft-Ingelanden, ofte de Heeren Reviseurs uyt 't gemelte Collegie geexamineert ende naargesien sijnde, als dan daar op Ordonnantien mogen werden geconcedeert en verleent, als naar behooren.

X I I I.

Sullen van gelijcke geen Wercken selfs ofte door andere mogen aannemen, ofte daar in eenigh part ofte deel hebben, oock geen Materialen, Deelen, Houdt, Wagens ofte Karren aan de voorz.

Heemraden van de Beemster. 17

voorsz. Wercken ofte aan de Aanne-
mers der selver mogen leveren, op de
verbeurte van de selve Materialen, en-
de een Boete van 12. Gulden, t' elcken
reysse daar en boven te verbeuren.

X I V.

Sullen de voorsz. Hooge-Heemraden
naarstelijk ende getrouwelijk uytvoe-
ren, alle sodanige Bevelen, Schouwen,
ende andere Commissien, die een yder
van haar apart ofte conjunctim met
anderen, by Hooft - Ingelanden ofte
doek by het Collegie van Dijck-
Graaff ende Hooge - Heemraden bevo-
en sullen werden, doende aan de res-
pective Collegien op d' eerste Ver-
aderinge getrouw rapport van haar
befoinge ende Wedervaren; mitsgaders
doek van 't gene sy luyden selfs sullen
remarqueren, de voorsz. Dijckagie en-
de gevolgen van dien eenighsints be-
treffende.

X V.

Sullen 't sy in ofte naar den Beem-
B ster

18 *Instructie voor de Hooge-*
ster ofte elders niet mogen reysen
tot laste van de selve Beemster, voor
ende aler sy daar toe by andere van 't
Collegie ofte by d'Hooft-Ingelanden ge-
committeert sijn.

X V I.

In welke gevalle sy luyden voo
hare Vacatien hebben ende genieten sul
len, soo wel in ofte naar den Beem
ster, als daar buyten reysende, om ee
nige saacken den dienst van de Beem
ster concernerende, boven Wagen
Paarden ofte Schuyt-Vrachten 2. Gulde
10. stuyv. daaghs; doch in den Haac
vacerende 4. Gulden daaghs; mits dat sy
luyden gehouden sijn, alle Maaltyde
ende Teerkosten van spyse ende dranc
te doen op haar eygen beurse, sonde
dat de Gemeene-Dijckagie yets daar to
in 't minsten sal hebben te draagen
ende sullen gelijke Dagh-gelden geni
ten, als sy ten behoefte ofte ve
soecke van eenige Particulieren sulle
komen te vaceren.

XVII.

Sullen mede nau regard nemen, dat
' Omflagen by de Penningh - Meester
an de Beemster wel ende naar behoo-
en werden geinnet, ende tot dien eynde
eerthien dagen naar den vervallen Om-
lagh, ter eerster Vergaderinge ofte
recht-dagh van Dijck - Graaff ende
Hooge-Heemraden, de Penningh-Mee-
ster voor haar ontbieden, omme uyt
en selven te verstaan wat Ordonnan-
en by hem t' sedert d'aansegginge van
en selven Omflach betaalt sijn, op dat
en weten mach wat in Cassa ofte
och t' ontfangen mach wesen.

XVIII.

Van gelijcken sullen goede toeficht
emen, dat de Penningen uyt de config-
atie van de Beemster niet als wette-
ijk ende op goede suffisante Borgen,
aar voorgaande ordre ende disposityff
an Hooge-Heemraden, ende met ken-
isse van saacken werden gelicht ende
ytgegeven; tot welcken eynde twee
B 2 uyt

uyt de Heeren Hooge-Heemraden gestelt ende gekooren sullen werden tot Consignatie-Meesters; welcke twee benevens den Secretaris van de Beemster de directie ende 't beleyt van de Consignatie sullen hebben, ende toe sien dat alles met goede ordre ende wettelijk in den selve geschiede.

XIX.

Ende sal nergens elders als in de Beemster ofte ten Huyse van den Secretaris van den selven, de Consignatie gehouden ofte eenige Penningen geconsigneert mogen werden; ende sal de lichtinge ende afschryvinge van de selve Penningen ten overstaan van de selve twee Consignatie-Meesters, naar voorgaande kennisse van saken (als vooren geseyt is) moeten geschieden.

XX.

Sullen niet vermogen eenige Omflaggen ofte Morgen-Gelden omme te schryven, Penningen op te nemen, ofte eenige andere Belastingen ofte Beswa-
ringen

ringen tot laste van de Gemeene-Beemster te doen, ofte maken, sonder voorgaande expres consent ende bewillinge van Hooft-Ingelanden ende 't meerendeel van dien.

X X I.

Alle Opdrachten, Verbintenissen, Quyttscheldingen, Termynen ende Cus-ting-Brieven; mitsgaders alle andere Beswaarnissen van Gronden ende Landen, sullen alleen voor 't Collegie van Dijck-Graaff ende Hooge-Heemraden van de Beemster, of ten minsten voor twee uyt den selven (achtervolgende 't naarder Octroy van *d' Ed. Groot Mog. Heeren Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt* op den 18 July Anno 1612. die van den Beemster gegeven) ende voor niemant anders mogen gepasseert ende verleden werden.

X X I I.

Gelijck mede alle Ordonnantien ende Leen-Cedullen, alleen by Dijck-Graaff ende Hooge-Heemraden in der tijdt, ofte ten

22 *Instructie voor de Hooge-*

minsten by twee uyt den selven , ende by niemandt anders geteeckent ende uytgegeven sullen werden.

X X I I L.

Ende omme goede ordre , ruste ende eenigheydt onder d' Ingelanden te hebben ende te houden , ende dat de Justitie beter ende met meerder luste ende minder opspraack mach werden bedient ende geadministreert , sullen voortaan onder Dijck-Graaff ende Hooge-Heemraden geen naarder elck ander in Bloede ofte Consanguiniteyt bestaande , gekooren werden , dan achter Sisters Kinderen ; Ende in Swaagerschap ofte Affiniteyt , naarder dan Broeders ende Sisters Kinderen ; ende sullen Hooft-Ingelanden haar altoos wachten , tot desen Amp-ten te kiezen soo weynigh elck anderen bestaande , 't sy in Consanguiniteyt ofte Affiniteydt , als sy minst sullen kunnen ofte mogen.

X X I V.

Sullen alle Jaren alsmen gewoonlijk

is

is Hooge - Heemraden te kiezen , twee
van d'afgaande gecontinueert werden,
die t' volgende jaar in 't selve Collegie
proefideren sullen , sulckx dat altijd d'
outste in dienste ofte Officie voor sit-
ten, ende het voorstemmen hebben
sal.

X X V.

Welcke proefiderende Hooge-Heem-
raadt mede de directie van 't selve Col-
legie noopende d' ordre hebben sal, de
saacke stellen in deliberatie van Hooge-
Heemraden , de meriten van een
yder saacke in 't korte verhaalen ende
voorstellen , Om - vraagh doen , de
Stemmen Collecteren , de Opinien te
vergaderen , ende met de meerderheydt
van Stemmen Concluderen ; midtsga-
ders 't Vonnisse aan de naast volgende
Hooge - Heemraadt ('t welck by den
selven ofte by den Secretaris uytgespro-
ken ende gepronuntieert sal werden) ver-
manen , op dat alles ordentelyck ende
naar behooren eerbiedelyck geschie-
de.

X X V I.

Welcke Hooge-Heemraadt van gelijcke, by afwesen ende in absentie soo van den Heer Bailjuw, als mede van den Heer Dijk-Graaff des selfs plaatse bekleeden, ende alle Schouwen, Recht-dagen ende andere Bedieningen als Bailjuw ofte Dijk-Graaff waarnemen sal; doch sal de Bekeuringe ende Boeten die den selven Hooge-Heemraadt in qualite als vooren doet, ende toegeweesen werden, komen tot profyte soo van den Bailjuw als van den Dijk-Graaff, ende by de selven genoten werden.

X X V I I.

Sullen voorts met den Heer Dijk-Graaff op alle voorvallende saacken, den welstandt ende behoudenisse van de Dyckagie van de Beemster, ende den aankleven van dien betreffende, consulteerende ende beraatflagen, wat best ende noodigh tot dienst ende voordeel van de selve gedaan, ofte gelaten is, ende
op

Heemraden van de Beemster. 25

op alle onheylen ende fwarigheden soor
ras de selve tot hare kennisse sullen
gekomen sijn , sodanige ordre ende
remedien stellen ende beramen , als sy-
luyden tot weeringe ende voorkomin-
ge van de selve , tot den meesten dienst
ende oirbair van de Beemster sullen
bevinden te behooren.

X X V I I I.

Sullen mede by tijden van nooden
ende schaarsheyt van Penningen ge-
authoriscert sijn , nevens den Heer
Dijck - Graaff op te nemen , ende te
negotiëren tot laste van de selve Beem-
ster , ter somma van 3000. Gulden ; ende
sal 't gene in voegen als vooren opge-
nomen is , gehouden werden of 't
selve by Hooft - Ingelanden , Dyck-
Graaff ende Hooge - Heemraden gesa-
mentlijk opgenomen , ende gelicht
ware.

X X I X.

Voorts sullen alle saacken , het
Hooge-Heemraadschap ofte Dyckagie
B 5 van

van de Beemster ende den aankleven van dien concernende, ter eerster instantie betrocken worden voor 't Collegie van Dijk-Graaff ende Hooge-Heemraden voornoemt; sonder dat de selve elders als voor de selve Dyck-Graaff ende Hooge-Heemraden geven- tileert sullen werden, op poene van nulliteyt, ende verbeurte van twaalf gulden daar en boven.

X X X.

Sullen mede aan 't selve Collegie devolveren alle saacken, die by Appel, Reformatie ofte Provocatie van den Gerichte van de Beemster aan 't selve werden betrocken, ende sullen Hooge-Heemraden gehouden sijn, Partyen kort ende goet recht te doen, ende naar behooren een yder goede Justitie te administreeen.

Ende generalijck alles doen, &c.

In-

Instructie voor de Op- *per-Poldermeesteren van de* *B E E M S T E R.*

I.

IN den eersten, dat de
 Opper-Poldermeesters yder
 in haar Polder, getrouwelijck
 sullen Exëcuteren ende Uyt-
 voeren de respective Keuren ende Or-
 donnantien, die by Hooft-Ingelanden,
 mitsgaders oock by Dyck-Graaff ende
 Hooge-Heemraden van de Beemster al-
 bereyts gemaakt sijn, ofte die noch ge-
 maackt soude mogen werden.

I I.

Sullen voorts de Opper-Poldermee-
 sters sonder Rapport ende Resolutie van
 de voornoemde Hooft-Ingelanden, ofte
 Dyck-Graaff ende Hooge-Heemraden
 ter hand mogen nemen ende uytvoe-
 ren, alle gemeene voorvallende saacken,
 de

28 *Instructie voor de Opper-*
de respectie Polders in 't particulier
concernerende.

III.

Sonder nochtans eenige Nieuwe-
Molens te doen maacken ofte Oude-
Molens te versetten, noch eenige Vaart-
Slooten ofte andere Wateren te ver-
wyden, Peylen te veranderen, nieuwe
Binnen-Polderingen te maacken, ofte
andere diergelijke Wercken van Im-
portantie by der hand te nemen;
Anders dan met Advys van de Gein-
teresseerdens in den selven Polder, ende
Dyck-Graaff ende Hooge-Heemraden
inder tijdt.

I V.

Sullen oock soo weynigh Heeren-
Wercken aanhouden als 't doenlijck sal
wesen, ende tot dien eynde alle Be-
steedbare Wercken yder in des selfs Pol-
der nevens den Heer Dyck-Graaff Beste-
den, binnen alsulcken korten tijdt en
op soodanige Conditien, Poenen ende
Boeten laten maken, als by Dyck-
Graaff

Graaff ende Hooge-Heemraden Gekeurt
sal werden ; sullen oock Direct off In-
direct geen Wercken mogen aannemen,
noch daar in eenigh part off deel
hebben.

V.

De Bestede-Wercken by den Dyck-
Graaff ende de Opper-Poldermeester,
yder in des selfs Polder opgenomen ende
gepresen sijnde , sullen de Aannemers
haar bedongen Loon werden betaalt by
Ordonnantie op den Penninghmeester
van de Polder-Omslagen , dewelcke by
de voornoemde Dyck-Graaff ende Op-
per-Poldermeester, benevens den Secre-
taris onderteeckent sal moeten werden.

V I.

Tot voldoeninge van welcke Ordon-
nantien , alsmede de betalinge van de
Reeckeningen tot laste ende onderhoud
van de Molens, de voornoemde Opper-
Poldermeesters Jaarlijcx op de Gene-
rale - Vergaderinge aan Hooft-Ingelan-
den , op alle Eygenaars van de Landen
die

contribuabel sijn, soodanige Omflagen sullen voorlaan, ende naar goetvinden van Hooft-Ingelanden doen aanseggen, als in yder Polder bevonden sal werden te behooren.

VII.

Sullen benevens den Heer Dyck-Graaff goede forge dragen ende acht nemen op de Molens in yders Polder staande ; deselve provideren van goede Mole-naars , als mede van Gereetschap ende Materialen van Roeden , Assen , Seylen , Hecken , Kammen , Staven , ende 't ge-ne meer van nooden is ; Omme van alles goede voorraat te hebben , vol-gens de Memorie hier naar volgende.

VIII.

Sullen niet vermogen het Tractement
off Loon van de Molenaars te verhoogen
of verlagen, ofte oock eenige Molenaars
meerder Loon te geven, anders
dan met Advys van de respective Opper-
Poldermeesters van de andere Polders, en
Dyck - Graaff ende Hooge - Heemraden
in der tijdt. Oock

I X.

Oock goede toeficht nemen ende ordre stellen op 't onderhouden van alle Dammen , Stoppingen ende Polderfcheydingen ; alsmede op de Suyveringe van de Slooten ende Wateringen , ende fpecialijk van de Molen-Tochten ende Kolcken ; tot welckers Opficht , Bevorderinge ende Bewaringe , de Opper-Poldermeesters benevens den Heer Dyck-Graaff aan Hooft-Ingelanden fullen voorflaan , goede en getrouwe Onder-Poldermeesteren , en haar verfien van een bequame Seylemaker , ende goede oprechte Timmerluyden ; ten eynde een ygelyck in fijne bedieninge , foodanige goede forge mach dragen , als ten meeften nutte , dienft ende proffyt van de refpective Polders fal ftrecken.

X.

Ende op dat de Molenaars tot haar Devoir ende Plicht mogen gehouden , alsmede de Molens altyt in goede ordre en door behoorlijcke en nodige reparatie onderhouden werden , mitsgaders

32 *Instructie voor de Opper-*

gaders van vereyschte en goede voorraadt van Houtwaaren &c. mogen wesen besorgt en versien ; Sullen de opgemelte Opper-Poldermeesteren ter presentie van den Heer Dijck-Graaff, alle Jaren in 't voorjaar de Molens gaan Schouwen en Visiteren, ende Onderstaan wat voor reparatie aan de Molens moet werden gedaan, en welck voorraadt aan de selve manqueert ; Oock by die occasie vernemen hoedanigh de Molenaars haar volgens haar Instructie in haar Ampt gedragen, en off deselve de gegeven ordres Obediëren, ten eynde, indien deselve in eenige faulte, versuym ende nalatigheyt mochte bevonden werden, haar te reprimenderen ; en verders te recommanderen, van in alles goede forge te dragen, op alsulcke Poenen, Boeten ende Deportement, als inde hier naarvolgende Instructie staat geëxprimeert.

X I

Sullen oock goede forge dragen dat de Molenaars alle uytterlijcke devoir doen, dat sy alle Jaren (volgens en in
con-

Poldermeesteren van de Beemster. 33

conformite van het 25. Articul van de Kavel-Conditionen) van den laatsten Maart tot St. Jacob, haar Peyl niet verder als een halve Voet, en van St. Jacob tot Alderheyligen, een Voet boven 't Water houden, en soo hoogh sijnde niet meerder behoeven noch vermogen te Malen; en als dan Ordre stellen dat de Molenaars de Seylen van de Molens afnemen, en de selve daar op niet wederleggen, voor ende al eer de respective Peylen (die tot dien eynde in yder Polder by ofte ontrent de Moollens, na de laagste Landen sijn geslagen) ten minsten drie Duym onder sullen wesen; maar tusschen Alderheyligen en Maart, de Slooten soo veel als 't doenlijk is uytmalen, doch de ondertste Peyl boven 't Water weefende des nachts niet te laten Malen, ten ware by regenachtigh weder, ofte dat om andere redenen geoordeelt wierde dienstig, anders te Ordonneren.

X I I.

Sullen oock nauwe toeficht nemen
C ende

34 *Instructie voor de Opper-*

ende ordre stellen , dat de Molenaars altydt selfs in hare Molens Woonen ende Vuuren , om daar mede te preveniëren en voor te komen de schade en ongelucken , die anders daar uyt mochten resulteren en ontstaan , op poene van 't contrarie gehoort ofte bevonden sijnde , dat de selve Molenaars sullen werden gedeporteert.

X I I I.

Voor welcke Dienst , de voornoemde Opper - Poldermeesters Jaarlycx sullen genieten, yder een somme van 20. Gulden, sonder yets verders ofte meerder tot laste van de Polders te mogen declareren ; ten waare dat syluyden by extraordinaire voorvallen , ten dienste van de voorsz. Polders quamen te Vaceren ; by welcke occasie deselve alsdan voor Vacatie sullen genieten gelijcke Daghegelden als Hooge-Heemraden , boven Schuyt , Paarde ofte Wagen-vrachten.

X I V.

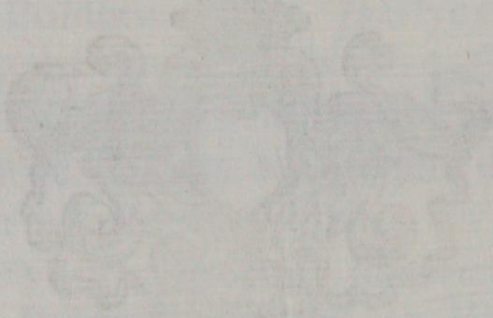
Welcke Opper - Poldermeesteren by
Hooft

Poldermeesters van de Beemster. 35

Hooft-Ingelanden van de Beemster, op
de Jaarlijkse Generale Vergaderinge
geëligeert en verkosen sullen werden,
voor den tijdt en termyn van drie ach-
ter-een-volgende Jaren; als wanneer we-
derom nieuwe Opper-Poldermeesters
sullen werden aangestelt, ten ware
Hooft-Ingelanden goet mochten vinden
de Oude als kennis van saacken heb-
bende, langer te Continuëren.

Volduurfte van de Bruchst. 27
Hooft-landden van de Beesthor. op
de laatste Generale - Vergadering
geëigene en verkoen sellen worden
voor den tijdt en termijn van drie
tot een volgende jaren; als wanneer we-
dert de twee Opper- Polstermeesters
sullen worden aangesteld; ten ware
Hooft-landden niet mochten vinden
de Onse als kennis van saken heb-
bende, langer te continueren.

Infra
cr

van den
gehouden
den, Di
raden ind
bevegen
assistent
felver Be
is, met
kornen
hem in
welijck

Se. Gi
nemen

Instructie voor de Secretaris van de Beemster.

I.

Erstelijck, sal de Secretaris van de Beemster die nu is, ofte die naamaals by de Heeren Hooft - Ingelanden van den selven gekoren sal werden, gehouden sijn d' Heeren Hooft-Ingelanden, Dijck-Graaff ende Hooge-Heemraden inder tijd, met behoorlijk respect bejegenen, den selven alle dienst ende assistentie doen ende bewysen, ende der selver Beveelen voor soo veel in hem is, met alle vlyt ende naarstigheyd naarkomen ende achtervolgen; mitsgaders hem in alles naar dese Instructie getrouwelijck Reguleren.

I I.

Sal sijne continuële Residentie moeten nemen binnen de Stad van Purmerend,
C 3 ende

38 *Instruëtie voor de Secretaris*

ende aldaar sijn Comptoir tot gerief
ende commoditeyt soo van d' Ingelan-
den , als andere Personen , sijnen dienst
van nooden hebbende , houden.

I I I.

Sal alle Resolutien en Deliberation ,
soo van d' Heeren Hooft-Ingelanden als
van Dijck-Graaff ende Hooge-Heemra-
den respectie , mitsgaders alle Schrif-
ten , Papieren ende Munimenten de ge-
meene Beemster aangaande , secreet
houden , ende niemand buyten de ge-
noemde Collegien mogen verthoonen
ofte communiceren.

I V.

Van gelijcke alle Belastingen ende
Verbintenissen by eenige Ingelanden te
doen , ten ware hem bleecke dat yemant
daar aan merckelijck gelegen was.

V.

Sal gehouden sijn de Resolutien van
d' Heeren Hooft-Ingelanden , Dijck-
Graaff

Graaff ende Hooge-Heemraden van de Beemster, mitsgaders de Keuren ende Ordonnantien van Dijck-Graaff ende Hooge-Heemraden voornoemt, getrouwelijck, ende gelijk de selve by meerderheyd van stemmen genomen sijn, aan te teycken en ende te registreren, ende van de selve, als mede die voordesen genomen ende gemaackt sijn, goet ende pertinent register houden.

V I.

Sal alle Ordonnantien ende Leen-Cedullen nevens d' Heeren Dijck-Graaff ende Hooge-Heemraden gehouden sijn te teycken en, ende van de selve pertinent Register houden, sonder die uyt sijn handen te geven, voor en al eer de selve by hem geregistreert sullen wesen, ende in Margine van de selve Ordonnantien ende Leen-Cedullen 't Bladt ofte Number op welcke de selve Geboeckte ofte Geregistreert staen, aangeteeckent sal sijn.

V I I.

Sal mede by den voorsz. Secretaris

C 4

ge-

40 *Instructie voor de Secretaris*

gehouden werden pertinent Register van alle Besteede - Wercken ; ende de betalinge daar op te doen , sal gedaan werden op ordre van Dijk-Graaff ende Hooge-Heemraden, by aanteyckeninge in't voorsz. Register, ende de Wercken daar aan Deelen ende Korde-Wagens den Aannemers geleyvert sijn, sullen gekort worden, ende als de reste betaalt wert, sal van de geheele somma Ordonnantie verleent werden.

V I I I.

Van gelijcken oock gehouden wesen goet Register ofte Protocol te houden, van alle Transporten, Hypothecatien, Verbintenissen van Renten, ende van alle andere beswaarnissen van Gronden ende Landen, die alleen voor 't Collegie van Dijk-Graaff ende Hooge-Heemraden, ofte ten minsten twee uyt den selven (achtervolgende 't naarder Oetroy van haar *Ed. Groot Mog. de Heeren Staten van Hollandt*, in dato den 18 July Anno 1612.) verleden ende gepasseert sullen werden; Ende gene te Boecken ofte aan

te

te teyckenen, ten ware in maniere als
vooren verleden.

I X.

Welcke Protocollen ofte Registers
hy gehouden sal zijn ten versoecke ende
tot dienste van een yder van d' Ingelan-
den, ofte andere persoonen, die daar
aan merckelijk soude mogen gelegen
sijn, te openen ende verthoonen, de
selve van de verbanden ende gelegenthe-
den van de saacke voor soo veel hem be-
wust is, voor redelijk loon onderrich-
ten ende dienen.

X.

Sal alle Recht-dagen, soo van den
Heer Bailjuw als van den Heer Dyck-
Graaff, als mede Schout ende Schepe-
nen van de Beemster, mitsgaders alle
Schouwen van Dijcken, Wegen, Sloo-
ten, Bestedingen, ende Op-neminghe
van Beemster-Wercken, met alle vlijt
ende naarstigheyd waarnemen, sonder
eenige der selver te versuymen.

C s

Sal

X I.

Sal de Bestecken, by Dyck-Graaff ende Hooge-Heemraden geresolveert wel aanteyckenen, ende de Voorwaarden ende Conditien van alle Bestedingen (op foodanigen voet als 't selve by Dyck-Graaff ende Hooge-Heemraden goet gevonden sal werden uyt te geven) selfs maken ende teyckenen.

X I I.

Van gelijken, sal de voorz. Secretaris gehouden sijn (des daar toe te voeren gelast sijnde) sommiere notitie te houden, van alle de principale Poincten, die d'Heeren Hooge-Heemraden uyt de dagelijcksche voorvallen ende occurrentien fullen remarqueren ende bedencken, d'Dyckagie van den Beemster ende den aankleven van dien betreffende.

X I I I.

Sal alle saacken gelijk de selve gepresenteert staan, ordentelijk oproepen; Eysch, Antwoort, Replijck ende Duplijck,

Dupliick , mitsgaders alle Termijnen
van Partyen getrouwelyck aanteycke-
nen , alle Sententien ende Appoincte-
menten behoorlyck Boecken ende Re-
gistreren , ende vermaand sijnde de selve
overluyd in 't by-wesen van Partyen
pronunciëren ende uytspreecken.

X I V.

Ende ten eynde 't selve by den Se-
cretaris beter begrepen ende gestelt mach
worden , sal gedurende de Playdoye
ende 't visiteren van de Processen , ge-
stadigh in de Kamer moeten blyven ,
ende scherpelyck toehooren na de opi-
nien van de Hooge-Heemraden ende
Rechters , de selve teyckenen op een
apart papier , omme de Materie beter
te vatten , ende 't Debath te stellen in
geschrift , d' Appoinctementen ofte Sen-
tentien , de welcke hy gehouden sal
wesen te toonen de Presiderende Hooge-
Heemraad cermen die pronunciëren sal.

X V.

Item , sal oock gehouden sijn te schrij-
ven ende te Registreren alle Delibera-
tien

44 *Instructie voor de Secretaris*

ten ende Conclusien by de selve Hooge-
Heemraden genomen, stellende ende
aanteyckenende de presenten op yder be-
soigne; mitsgaders den Dach ende
Jaare wanneer de selve Resolutien,
Sententien ende andere Deliberatien ge-
daan, genomen ofte gearresteert sullen
wesen, ende wie over de selve delibe-
ratien geweest sullen hebben.

X V I.

Sal oock gehouden sijn de Procu-
reurs ofte Partyen haare Acten, Ap-
pointementen ende anders, te leveren
binnen vier dagen, op poene dat de
Procureurs of Partyen haar Interest
(indien sy eenigh daar by hebben) op
den selven Secretaris verhaalen sullen
mogen, indien hy in de schuld bevon-
den werd.

X V I I.

Sal voor Tractement Jaarlijcks ge-
nieten de Somma van 250. Guld. eens,
ende voor Vacatien soo wanneer hy
binnen den Ringh van de Beemster ge-
com-

Hoogecommitteert sijnde, sal komen te Vaceren als elders 2. Gulden 10. Stuyvers gdaaghs, boven Wagen ende Schuyt- vrachten ; sal mede gelijcke Dach- telden genieten, soo wanneer hy ten behoeve ende versoecke van eenige particulieren sal komen te Vaceren, doch sal alle Maaltyden, ende Teer- kosten van spyse ende dranck, gehouden sijn te doen op sijn eygen Beurs; maar in den Haagh Vacerende, sal hy genieten gelijck de Heeren Hooghe- Heemraden (op sijn eygen Beurse tee- rende) vier ilden gdaaghs.

Van de Gheboorte

omment dat kind, sal komen te
voren als chies a. Gilden te. Gilden
haghe, hoven Wapen ende Gilden
Vrachten: sal mede gelijcke Gilden
velden genieten, too wanneer hy ten
behoove ende verhoef van enige
fatickenen sal komen te. Vrachten
doch, sal alle Markeden, ende Gilden
kosten van ipse ende danc, behou
den sijn te doen op sijn eygen beens
mar in den Haghe Vrachten, sal hy
genieten gelijck de Heeren Hooch
vanden (op sijn eygen beens be-
venden) vier velden Gilden

Infr
ningh

0

Beemster
sijn d' Hee
Graff
rijd,
geenen
assistentie
hare be
met alle
komen
ders he
lijck en

Sal

*Instructie voor de Pen-
ninghmeester van de Generale-
Omflagh van de Beemster.*

I.

Erstelijck, sal den Penninghmeester die nu is, of die namaals by de Heeren Hooft - Ingelanden van de Beemster gestelt sal werden, gehouden sijn d' Heeren Hooft-Ingelanden, Dyck-Graaff ende Hooge-Heemraden inder bijd, met behoorlijk respect te be-geenen, den selven alle dienst ende assistentie te doen ende bewysen, ende omme bevelen voor soo veel in hem is, niet alle vlyt ende naarstigheyd naarcomen ende achter volgen, mitsgaders hem naar dese Instructie punctuëlijck ende getrouwelijck te reguleeren.

I I.

Sal gehouden sijn tot verskertheyd
van

48 *Instructie voor de Penningh-*

van de Beemster voor sijn getrouwig-
heyd, goede suffisante Borgen te stellen,
ter somma van vier duysend caroli gul-
dens.

III.

Sal sijne continuële Residentie en
Comptoir moeten houden binnen Am-
sterdam ofte Purmerend, ende beta-
linge aan d' Aannemers van de Werc-
ken ende andere gemeene arbeydfluyden
doen.

I V.

Sal gehouden sijn d' Omslagen by d'
Heeren Hooft-Ingelanden tot opmakin-
ge ende verbeteringe van eenige Beem-
ster-Wercken beraamt ende uytgeschre-
ven, op de Termijnen daar toe gesteld,
naarstigh t' ontfangen ende inne te vor-
deren, omme de selve betaald te wer-
den binnen Amsterdam ofte Purmerend,
tot pericule ende kosten van d' Ingelan-
den; ende tegens de gebreeckige pro-
cederen by sommatie, ende daar naar
versoecken uytleggh by den Dyck-Graaff

te

te doen, volgens Dyck-recht, soo van
de Omflagen als van de kosten daarom
gedaan.

V.

Sonder dat de voorſz. Penningh-mee-
ſter vermogen ſal tot kosten van de
Beemſter, eenige reysen te doen, ofte
dies aangaande eenige Vacatien, Reys-
kosten, ofte Dagh-gelden in rekeninge
brengen, noch oock ymand van ſ'
Beemſters wegen tot kosten ende invor-
deringe als voren gebruycken; maar
gehouden wesen d' invorderinge der
ſelver te doen tot kosten ende pericule
van de Ingelanden, als voren ge-
ſeyd is.

V I.

Sal oock de Penningh-meester niet
vermogen van ymand eenige affigna-
tien, noch eenige Obligationen ofte yet
anders als goet contant ende gevaluëerd
geld in betalinge te nemen, noch oock
niet ymand eenige rekeninge diesaan-
gaande mogen houden.

D

Maar

V I I

Maar sal van alle 't gene by hem van ymand 't sy in volle betalinge, ofte op rekeninge van eenige Omslagen betaald werd, gehouden wesen te geven quitantie, daarinne uytdrukken op den hoe veelsten Omslaghy 't selve ontfangen heeft, ende indiengde voorige Omslagen noch niet ten vollen betaald ofte by den Dyck-Graaff verschooten sijn, sal daar van oock in alle de selve quitantien vermaahinge doen.

V I I I

Sonder dat hy aan ymand sal geven absolute quitantie dan van den laaften Omslag, ten sy dat hem seeckerlijck blijcke dat de voorgaande Omslagen by den Eygenaar van de Landen selfs ten volle betaald, ende niet als de selve noch onbetaald ofte by den Dyck-Graaff verschooten sijn, in welcken gevalle hy daar van (als geseyd is) in sijn quitantie sal moeten mentie maaken.

Ende

I X.

Ende dat insonderheyd, wanneer de
ofte opene die de selve Omslagen betaald,
bevaldeerst nieuwlijcks Eygenaar is geworden,
quitannde noyt te voren eenige Omslagen be-
houden heeft; op poene dat by aldien door
geven van sodanige absolute quitantie
Omslagen den nieuwen Eygenaar, eenige
haade mochten vallen, den Penningh-
meester den selven nieuwen Eygenaar
quitanngens den Dyck-Graaff van wegen d'
actie die hem ter saake van eenige
overschooten ofte noch verachterde on-
betaalde Omslagen is competerende,
behouden sal sijn te bevryden; behou-
dens den Penningh-meester sijn regres
op de voorgaande Eygenaar ende sijne
moederen, daar ende soo hy te rade
al vinden.

X.

De Penningh-meester sal altijd veer-
tien dagen naar den vervallen Omslach,
er eerster Vergaderinge ofte Recht-
schach van Dyck-Graaff ende Hooge-
D 2 Heem-

52 *Instructie voor de Penningh-*

Heemraden verthoonen d' Ordonnantien
by hem sedert d' aansegginge van de
selven Omflagh betaald, ende daar te
gens overgeven d' uytstaande restanten
op datmen kunnen weten wat in Cassa
ofte noch t' ontfangen mach wesen.

X I.

Sal meede geen betaalinge moge
doen als van Geregistreerde Ordon-
nantien, houdende in Margine op wa-
blad de selve Geregistreerd sijn, ende
die by den Dyck-Graaff ende een oft
twee Hooge-Heemraden naar gelegent-
heyd, met ende nevens den Secretari
geteeckend sullen sijn, ende in absentie
van den Dyck-Graaff, ten minsten by
twee Hooge-Heemraden ende den Se-
cretaris, ofte by d' selfs afwesen by de
Hooge-Heemraden voornoemd.

X I I.

Sal oock geen Penningen mogen ont-
fangen nochte aan ymand betalen, als
die cours hebben ende ganghbaar sijn.

Sal

X I I I.

Sal mede tot allen tijden, aan Dyck-
raaff ende Hooge - Heemraden (des
verfocht sijnde) pertinente staat van zijn
comptoir overleveren, ten eynde dat
alles met goede ordre mach geschieden;
mitsgaders by den selven, als mede by
Heeren Hooft-Ingelanden ontboden
zijnde, t' allen tyden moeten verschynen,
ende by de Vergaderinge hem laten
zien.

X I V.

Sal van gelijken aan de Aanne-
mers van de Wercken, Leveraars van
Materialen ende andere (Ordonnantie
als vooren verthoonende) selfs moeten
betaalen, sonder ymand te mogen trai-
teren ofte uytstellen, noch oock op
anderen assigneren.

X V.

Sal geen Wercken mogen aannemen,
noch medestander wesen, directelijck
noch indirectelijck.

D 3

Van

X V I.

Van gelijcken niet vermogen eenige Ordonnantien van de Wercken te koop ofte doen koop, als mede eenige Steeck-pennigen van Arbeyders te nemen, op poene van 50. gulden voor d'eerste reyse, 100. gulden voor de tweede reyse, ende privatie van sijne Officie voor de derde reyse.

X V I I.

Sal oock geen betalinge ten behoeve van den Dyck-Graaff, Hooge-Heemraden, Secretaris ofte andere nopende eenige Vacatien mogen doen, anders als op Ordonnantien die by twee Hooft-Ingelanden geteyckend sullen sijn.

X V I I I.

Sal gehouden sijn op de generale Vergaderinge ende byeenkomste van de Hooft-Ingelanden, Dyck-Graaff ende Hooge-Heemraden van de Beemster, die Jaarlycks op den derden dagh na Paasschen, binnen

innen de Stad van Amsterdam gehou-
wen werd, van alle sijn ontfangh ende
administratie behoorlijcke reeckeninge
te doen, sonder in uytgave te mogen
te kooprengeen eenige Partyen, als by voor-
staande Ordonnantie; ten ware van
een minder somme als van ses gulden, die
hem by kennisse van Hooge-Heemraden
geleende affirmatie geleden sullen werden;
ende sal in sijn te doene Reeckeninge,
in elck Articul het Jaar ende den Dag
aan de verleende Ordonnantie uytdruc-
ken.

X I X.

Sal Jaarlijcks voor Tractement genie-
ten, de somme van drie honderd vijf-
tien gulden; sonder iets meerder te
mogen Declareren, 't sy van Vacatien,
Reyskosten, Verschot, Port van Brie-
ven ofte andersints; alleen Exempt de
Boecken ende de Segels tot deselve
specterende.

binnen de stad van Amsterdam gehou-
den werd, van alle den ontfang ende
administratie behoortliche teckeninge
te doen, sonder in uitgave te brengen
bruyngen eenige paragon, als by voor-
staende Ordonnantie ten ware van
minder sommen als van les gulden, die
hier by kennisse van Hooge-Hoernaden
ende affstantie gesiden sullen werden,
ende sal in sin te doene Reckeninge,
in elck Artikel het jaer ende den Dag
van de verlegende Ordonnantie wylde-

L I V

X I X

Sal Jaerlijcke voor Testament ge-
ten, de somme van drie hondert vijf-
tien gulden, sonder iets meerder te
mogen betalen, by van Vacatie,
Huysskosten, Verchoet, Port van Brie-
ven ofte andersins; salten Exemplar de
Boeken ende de Segels tot delieve

Instryt der T...
de...
van de...
ken sullen...
Middel...
der in...
houden...
Opper-P...
kennisse...
bysonde...
bejeger...
affstien...
hare O...
relit end...
serve...
Intim...
lijck v...

Instructie voor de On- *der-Polder-Meesters van* *de B E E M S T E R.*

I.

Erstelijck, sullen de On-
 der-Polder-Meesters die nu
 sijn, ofte die namaals by de
 Heeren Hooft-Ingelanden
 van de Beemster geëligeerd en verko-
 men sullen werden, soo van de Boven,
 Middel en Lage, als Arenberger-Pol-
 der in de voorschreeven Beemster, ge-
 houden sijn d' Heeren Dyck-Graaff en
 Opper-Polder-Meesters in der tijd, ge-
 mentelijck ende yder van haar in het
 bysonder, met behoorlijk respect te
 bejegenen, den selven alle dienst ende
 assistentie te doen ende bewysen, ende
 hare Ordres ende Beveelen met alle
 vlijt ende naarstigheyd naar komen ende
 achtervolgen; mitsgaders haar naar dese
 instructie punctuëlijk ende getrouwe-
 lijk te Reguleeren.

D s

Sullen

I I.

Sullen gehouden zijn in den aanvanck van haare bedieninge, en vervolgens Jaarlijs in 't begin van hare continuatie, de scheidinge yder in de sijne, van de andere Polders te gaan visiteeren, en besien of de Polder-dammen en Kolck-dycken behoorlijk dicht zijn, sulcks dat d' eene Polder door het inlaten van water uyt de andere geen schade komt te lyden, soo ten opsigte, dat in d' eene Polder door het afftappen van 't water uyt den andere de Lage-Landen niet geprejudiceert noch benadeeld en werde; als, dat de hooge en alle Landen, uyt welcke het water afgetapt word, sich merckelijk souden verkort vinden, en vervolgens alle Schade van een ygelijck, soo veel 't doenlijck is voor te komen.

I I I.

Sullen mede gehouden zijn soo ras haar bekend is, dat cenige leckagie, doorsteeckinge, of 't leggen van Pomp of

of Pompen, of iets diergelijk is ontstaan
of gedaan, waar door eenigh water
soudē kunnen getapt of geloofd worden
in de Polder-scheydingen, 't selve aan-
tonds aan den Heer Dyck-Graaff bekend
te maken, ten eynde deselve de moo-
dige ordres (tot preventie en voorko-
minge van de schade die de goede
ingesetenen van de Beemster in 't ge-
meen daar door soude, lyden) kan
stellen.

I V.

Sullen mede goede forge dragen, dat
de Molenaars alle uytterlijke devoir
doen, dat sy alle Jaren van den laat-
sten Maart tot Sint Jacob, haar peyl
niet verder als een halve voet, en van
Sint Jacob tot Alderheyiligen een voet
boven water houden, en soo hoogh
sijnde niet meerder behoeven noch
vermogen te Malen; en als dan de
Molenaars te Ordonneeren de Zeylen
van de Molens af te nemen, ende daar
op niet mogen wederleggen, voor ende
al' eer de respectie Peylen (die tot dien
eynde in yder Polder, by ofte ontrent
de

60 *Instructie voor de Onder-Polder-*

de Molens , na de laagste Landen zijn
geslagen) ten minsten drie duym on-
der sullen weesen ; maar tusschen Al-
derheyligen ende Maart , de Slooten
soo veel als 't doenlijck is uytmalen ,
doch de onderste Peyl boven 't water we-
sende , des nachts niet te malen , ten
ware by regenachtigh weder , ofte dat
om andere redenen geoordeelt wier-
de dienstigh , anders te ordonneren ;
daar over sy alvorens met d' Heeren
Dyck-Graaff en Opper-Polder-Meesters
sullen spreecken , om van deselve naar-
der last en ordre te ontfangen.

V.

Sullen oock nauw regard en goede
acht geven , dat de Molenaars haar
plicht wel naar komen in 't malen , en
op haar ordre de Molens wel op de
wint setten , en by onstuymigh of buyich
weder , de Seylen in tijds in korten en
swichten , en wanneer eenigh Molenaar
sijn plicht volgens zijn Instructie ende
de gegeven ordre niet komt waar te
nemen , deselve te reprimenderen en
bestraffen , en sy daar niet na luyfste-
rende ,

rende , dat als dan de Onder - Polder-
Meesters 't selve aan d' Heeren Dyck-
Graaff ende Opper - Polder - Meesters
sullen bekend maaken , ten eynde sy in
haar functie mochte werden Gemainti-
neert , om alsoo haar ontsachgelijck by
de Molenaars te maaken.

V I.

En werden de voorschreven Onder-
Polder-Meesters ernstelijk gerecomman-
deert , om nauwe toeficht te nemen
of de Molenaars selfs in haare Molens
woonen en vuuren , en in cas 't con-
trarie bevonden werd , deselve (wie en
onder wat pretext het soude mogen
wesen) te Denunciëren en aan te seggen ,
dat sy haar niet sullen hebben te ver-
vorderen , om oyt 't eeniger tijd buy-
ten hare Molens te gaan woonen noch
vuuren , en by aldien sy sulcks niet ko-
men te Obediëren , 't selve als dan aan
d' Heeren Dyck-Graaff ende Opper-Pol-
der-Meesters aanstonds bekend te maken.
ten eynde soodanige voorsienige en or-
dre mochte werden gesteld , als haar
Edele

62 Instructie voor de Onder-Polder-

Edele Wel Achtbaarheden diesaan-
gaande sullen oordeelen te behooren.

V I I.

Gelijck mede de selve Serieuselijck
werden geordonneerd, van haar niet te
sullen vervorderen, om in 't voorjaar,
ofte op wat tijd het soude mogen zijn,
eenigh water uyt de Ring-Sloot in de
Meyr ofte d' Respective Polders in te
laten loopen, sonder alvorens gegeven
kennisse, en ontfangen ordre en con-
sent van d' Heeren Dyck-Graaff en Op-
per-Polder-Meefters, ofte een van dien,
die present in de Beemster soude zijn,
op poene wan contrarie doende, te sul-
len verbeuren haar Jaarlijcks Tracte-
ment ter Somme van twintigh guldens.

V I I I.

Sullen oock gehouden sijn alle Jaren,
wanneer de Seylen aan de Molens ge-
bracht sijn, haar te transporteren en
vervoegen (yder in deffels Polder) by
de respective Molenaars, om te onder-
soecken en van de voorfz. Molenaars te

ver-

Meesters van de Beemster. 63

verstaan , van welcke Seylen de Seyle-
maaker haar heeft geprovideert en ver-
tzen , en pertinent aanteyckenen wat en
hoe veel nieuwe , halff-gesleten , ende
oude-gelapte Seylen by yder Molenaar
zijn ontfangen; Ende na gedaane Infor-
matie , 't selve schriftelijk van yder
Molenaar apart , met uytduckinge van
desselfs naam aan den Dyck-Graaff ofte
l' Opper-Polder-Meester die present
nogte wesen , binnen den tijd van een
maand ofte uytterlijk ses weecken over
te geven , te reeckenen van de dach aff
dat de Seylen aan de Molens gebracht
zijn , op poene van die hier in versuym-
achtigh ofte nalatigh is , te sullen ver-
beuren haar halve Tractement.

I X.

En voorts naar gelegentheyd van weer
den tijd sich reguleren , en als ervaren
Stuur-Luyden goed Seemanschap ge-
bruycken , en generalijk alles doen ,
dat goede en getrouwe Onder-Polder-
Meesters schuldig en gehouden zijn te
doen.

verstaan, van welke Seylen de Seylen-
maaker haer heeft geproviende en ver-
leen, en periment samenvoeren wat en
hoe veel nieuwe, half-gelaten, ende
oude-gelate Seylen by yder Molenaar
sijn ontstonden; Ende na gescreven infor-
matic, si sive schriftelijk van yder
Molenaar apart, met bydrinkinge van
deffels naem aan den Dyck-Graaf ofte
den Opper-Fielder-Meester die vpreken
mogte wesen, binnen den tijd van een
maand ofte vyftich daer weeten over
tegeven, te tekenen van de daer af
dat der Seylen naar de Molens gebracht
sijn, op poene van die hier is verhoort
achtich ofte natielich is, te sulken ver-
bieten haer haer Treckenmen, en
En voorts naar gelegentheid van weer-
en tijd sijn tegeven, en als civen
Sint- Juyden goed Seemannschap ge-
bruycken, en goetachtich sijn doen,
dat goede en goede Onder-Fielder-
Meester sijn bidde en ghehouden sijn te
doen, en na gescreven infor-
matic, en na gescreven infor-
matic, en na gescreven infor-

Infr
merlu

Opper of
ff Secret
ock wel
an de
tellen v
maack
olens in
met ha
nde de
olenaat
eren;
Soo ni
Graaf en
meester
speciaal
olens

Instructie voor de Tim- merluyden van de Beemster.

I.

Erstelijck, fullen de
Timmerluyden soo haast
als haar bekend is, ofte door
ordre van den Dyck-Graaff,
Opper ofte Onder-Polder-meesteren,
of Secretaris ('t sy door de Bode ofte
brock wel door Seyn en Teecken
van de Molenaars door 't overhoecx
stellen van de Molens) bekend sal ge-
maackt werden, dat een ofte meer
molens in haar Quartier onklaar sijn,
dat haer Gereedschap derwaarts gaan,
dat de gebreken met assistentie van de
molenaars soo 't doenlijk is te reme-
dieren;

Soo niet, met advis van Dyck-
graaff en Opper-Poldermeesteren met
meerder Knegts ofte Timmerluyden
speciaalijk soo wanneer dat daar meer
molens te gelijk onklaar sijn) by haar

E lieden

66 Instructie voor de Timmerluyden

lieden te nemen , om de onklare Molens 't effens aan den ganck te brengen , sonder den een naar d' ander te laten wagten , maar alle d' ontfelde Molens s' Winterdaags egaal met competent Volck besetten.

I I.

Sullen oock gehouden sijn altyd , 't sy op de Worff , in 't Timmerhuys ofte by de Molens Present te wesen , daar 't meeste gedeelte van de Timmer - Knegts in het werck sijn , nootzakelijckheden uytgesonderd ; En verders goede toefigt houden , dat het Werck - Volck haar tyd wel waarnemen , en mitsdien de Luyaards casseren , en weder andere vigilanter ende getrouwe Knegtsen in de plaats nemen ; ten eynde daar uyt bespeurd kan werden de yver , vlytigheyd ende getrouwigheyd van de Basen , tot dienst van de Beemster , en men derhalven te getufter sy , dat desselfs Penningen niet onnut werden verquist noch besteed.

Oock

I I I.

Oock goede forge dragen voor alle
lout- Waren , dat door het te digt
aan de grond ofte te voghtigh op mal-
anderen te leggen, noch door eenige
andere onagtsaamheyd deselve niet ver-
nicken, verrotten ofte bedorven worden;
Als wanneer in sulcken geval, de
asfen die bevonden sullen werden
voor haar onagtsaamheyd als voren,
een goede forge ofte voorsieninge ge-
ragen te hebben, de schade aan de
beemster door haar veroorzaackt sullen
moeten vergoeden.

I V.

Sullen mede distincte en nette verant-
woordinge doen van de verarbeyde
lout-Waaren, doch specialyck van de
roote Hout- Waaren, en op wat
plaatsen, off aan welke Molens
deselve sijn gebruyckt, met byvoeginge
aan de naam van den Molenaar;
en tot dien eynde een Formulier
aan den Secretaris halen, op dat de

E 2

ver-

68 *Instructie voor de Timmerluyden*

verantwoording aan Dyck - Graaff ende Opper - Poldermeesteren ordentelyck en klaarlyck mag werden gedaan.

V.

Sal oock yder Baas Timmerman soo verre sijn resort is streckende, alle Jaren op de Molenschouw aan Dyck-Graaff ende Opper-Poldermeesters pertinent op geven, wat Hout-waaren tot reparatie ende onderhoud soo van de Molens als d'gemeene Beemster-Wercken van noden is; en sulcx niet alleen van de swaare Houtwaren, als Assen, Roeden, Balcken, Kromhouten, Spoorren, Plancken &c. maar oock van Deelen, Barckoenen en verder gesaagt Hout, 't geen tot vernieuwinge ende reparatie van Schoeyingen, Bruggen ende andere Wercken benodigt is; Soo nogtans, dat het Hout 't welck voor reeckeninge van de Gemeene-Beemster diend gekogt te werden van de Polders onderscheyden, en by een aparte memorie sal moeten werden opgegeven.

Sullen

V I.

Sullen haar. oock niet vervorderen
oyt ofte immermeer eenige Houtwaren
van de Houtkoopers tot Purmerende,
de Ryp, Beets ofte elders, boven 't
gene dat volgens haar opgeven diend
off bereyds is gekogt, te gaan koopen,
nog door haar Knegts ofte ymand
van haren 't wegen direct noch indirect
te laten halen, anders als met consent
en speciale ordre van Dyck-Graaff ende
Hooge-Heemraden wegens de Hout-
Waren ten behoeve van de Gemeene-
Beemster; ende belangende de Polders,
met kennisse van Dyck-Graaff ende
Opper-Poldermeesteren, in der tyd;

Soo nogtans, dat by Extraordinaire
voorvallen ende absentie van de voor-
noemde Heeren, de Timmer-Basen
haar sullen transporteren aan den Se-
cretaris, om aan den selve bekend te
maacken welcke Hout-Waren sy be-
nodigt sijn, doch indien door de
nootsaackelijckheyd sulcx niet kunnende
geschieden, dat egter sy gehouden sul-
len sijn soo ras het werck gedaan is,

E 3

de

70 *Instructie voor de Timmerluyden*
de presente Heeren , ofte den Secretaris
daar van kennisse te geven.

V I I.

Sullen alle gevallen Roeden en andere
gebroocken Hout- Waren van eenige
Importantie hebben te verantwoorden ,
off deselve verkogt off weder tot
dienste van de respective Polders ge-
bruyckt sijn , ende aanwysen wat dat daar
noch reesteert.

V I I I.

Sullen oock niet vermogen eenig
Hout voor haar selfs te koopen , ende
't selve met het Hout van de Beem-
ster te vermengen , op de verbeurte
van dien ; noch oock eenige Blocken
ofte Houten , veel minder eenige oude
Kammen ofte Staven , buyten kennisse
en consent van Dyck-Graaff ende Op-
per-Poldermeesteren voor haar provisie
van Brand naar haarlieden te nemen ;
Alsmede oock geen Blocken die tot
dienst van de Meyr kunnen geëmployeerd
worden , te verkoopen , op poene van
het dubbeld van dien te vergoeden.

En

I X.

En voorts in alle saacken goede for-
ge dragen , en generalyck alles doen ,
dat goede en getrouwe Timmerluyden
schuldig en gehouden sijn te doen.

Lijste van't geen yder

*Polder altijd in voorraad behoort
de te hebben.*

Yder Polder een groote As , de
Middel-Polder twee , ofte ten
minsten een gemaackt , ende
Hout tot een tweede , om daar
van by nood een As van te kunnen
maacken.

Tot yder Molen een gemaackte Roe-
de , met soo veel Greenen - Balcken tot
lasschen.

Item , tot yder Gang - Molens een

E 4

Gang-

72 Instructie voor de Timmerluyden.

Gang-Hecken, een Gang-Soomen, een Gang-Kammen onder en boven, met een Gang-Staven.

Voor yder Polder een Water-As, ende een Hout om noch een te maken; in de Middel-Polder eens soo veel.

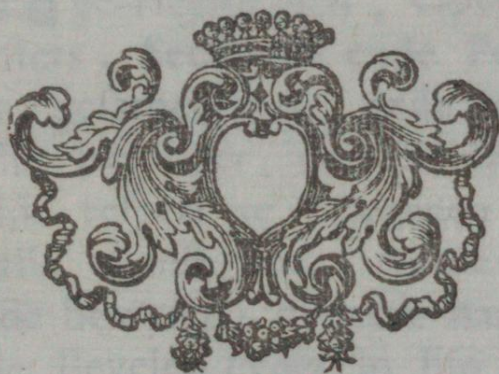
In yder Polder een gemaackt Boven en Onder-wiel sonder gaten, ende een Scheprad; voor de Middel-Polder twee van elcks.

Noch by yder Baas Timmerman een Spil, alsmede yder Polder een Schyff-Loop.

Item, noch eenige Rollen ende Keer-Schyven, Pompen, Kruij-Blocks met Houten-Schyven en Yseren-Bossen; voorts alderley soorte van Spyckers, dog meest Heck-Spyckers ende Lasyfers; oock Olie, Seep, Smeer, Katoen, Kaarssen, met een partye van yder der respectie Gereedschappen, als Moockers, Koevoeten, Nyptangen, Lantaarns, Leren-Emmers &c. Omme de Mo-

Molens daar van by verslytinge ofte
verlies te provideren.

Eyndelijk , soo diend yder Molen
Geprovideerd van goede Seylen , naa-
mentlijk : Een nieuw Seyl , twee niet
wel halff gesleten ende 4. â 5. oude ge-
sleten Seylen ; daar op stellende dersel-
ver Mercken ofte Numbers.

E 5

In-

Instructie voor de Boode
de van de Dyck graaff-schappe
van de B E E M S T E R.

I.

Erstelijk, sal de Boode
 gehouden sijn Hooft-Inge-
 landen, Dyck-Graaff, Hoo-
 ge-Heemraden, Opper-Pol-
 mer-Meesters, Secretaris ende Penning-
 Meesters, gesamentlyck, ende yder van
 maar in het bysonder, met schuldig en
 behoorlijk respect te bejegenen, den
 welven alle dienst ende Assistentie te
 doen ende bewysen; alsmede haare Or-
 dres ende Bevelen (yder in sijn Quali-
 teyt, Ampt ofte Bedieninge) met alle
 eijnde ende naerstigheyd naarkomen ende
 gtevolgen; mijsaders hem naar dese
 instructie punctuëlijk ende getrouwelyk
 te reguleren.

I I.

Sal mede op alle Ordinaire en Extra-
 ordi-

ordinaire Vergaderingen ofte By-eenkomsten van Hoofd-Ingelanden, Dyck-Graaff en Hooge-Heemraden, alsmede Opper-Poldermeesters, 't sy dat de selve geschieden tot Amsterdam, Purmerende ofte andersints, moeten oppassen ende ten dienst te staan, sonder voor de Kamer (in dewelcke de Heeren Vergaderd sijn) buyten derselver kennisse en consent van daar te mogen gaan off absenteren.

I I I.

Gelyk mede op alle Schouwen van Dyck-Graaff ende Hooge-Heemraden, alsmede Opper-Poldermeesteren moeten present wesen, om sijn dienst getrouwelyk waar te nemen;

Mitsgaders dat gene doen, dat hem naar voorval van saacken soude werden geordonneerd, en daar toe hem de Heeren verders geliefden te gebruycken.

I V.

Sal gehouden sijn, soo dikwils als hy wegens de Beemster naar Amsterdam werd

Byeen werd gesonden , ofte voor zijn particu-
ler daar naar toe reyst , by den Heer
Dyck-Graaff moeten aangaan ; gelyk
de Beemster is , wanneer zijn Ed^e in de Beem-
ster is , hem ten minsten drie-maal
weecks aan zijn Ed^e Huys transpor-
teren , om te sien en vernemen of daar
hants te seggen , ofte van desselfs dienst
mogte sijn ; in cas van jaa , de beve-
n vlytiglyk sonder eenig versuym off
maagheyd te volbrengen , en van sijne
ginterrigtinge en wedervaren sonder 't
minste dilay off uytstel getrouw rapport
moen.

V.

Sal ook niet buyten kennisse nog
consent van den Heer Dyck-Graaff ofte
den Secretaris , voor een off meerder
agen van Huys , ofte buyten sijn
Voonplaats de Stadt Purmerende ver-
mogen te gaan off reysen , veel minder
mand anders in sijn plaats mogen sub-
stituëren ofte stellen.

V I.

Oock gehouden sijn preciselyk , ten
minsten

minsten alle dagen eens , des voormid-
dags , hem ter Secretarye van de Beem-
ster te vervoegen , om aan den Secre-
taris te versoecken off daar voor hem
yets te verrigten ofte van sijn dienst is ;
indien jaa , 't sy binnen ofte buyten de
Beemster , alle Bood-schappen , Affixie
van Billetten , het doen van Insinua-
tien , 't Bestellen van Brieven ofte an-
dersints , de Beemster concernerende ,
't geen hem alsdan gelast en daar toe hy
gesonden sal werden , vlytiglyk en met
alle naarstigheyd sonder eenig versuym
off tegensprecken , in alderhaast en op
het spoedigste selfs moeten doen en vol-
brengen ; ende niet te manqueren van
des nademiddag off s' avonds 't Huys
komende , en sulcx op dien eygenste
dag aan den Secretaris rapport en be-
scheyd te brengen van sijn wedervaren ,
en 't gene by hem is gedaan.

V I I.

Sal alle Jaaren , de Insinuationen die
hem door de respectieve Penningmeesters
loo van de Generale als Polder - Om-
slagen sullen werden Overhandigd , tot
In-

invordering en betalinge van het Dyck
de Beemster Molen-geld, tot laste van de Eyge-
naars ende gebruykers der Landen, selfs
een persoon en op den geprefigeerden
wyd aande voorsz. Eygenaars ende Ge-
bruykers, ofte aan ymand van haren
Huyse moeten doen, ende ter hand
stellen; sonder deselve door een ander,
veel minder par Missive en onder Cou-
vert, hoe 't ook soude mogen sijn,
te doen ofte laten doen, directelijk off
indirectelijk in eeniger manieren.

V I I I.

Sal ook alle mogelijke vlijt ende
naarstigheyd aanwenden, om de Ordres
ende de Authorisatie die hem door den
Heer Dyck - Graaff, Secretaris ofte de
Penningmeesters, tot fournissement
van de Generale en Polder - Omsla-
ngen werd gegeven, te observeren;
en derhalven de Insinuatien, Som-
matien ende Renovatien, yder op sijn
behoorlijke tijd aande gebreeckige
ofte wanbetaalders selfs (als in 't
voorsz. 7. Articul staat geëxprimeerd)
moeten doen; Soo nogtans, dat desel-

ve

80 *Instructie voor de Boode*

ve van de gedane Insinuationen , alsmede van de Antwoorden die hem by de respective Schuldenaars van de Restanten sullen gegeven sijn , aanstonds sal moeten rapport doen , en sijn relaas Schriftelijk hebben over te leveren ; dog by aldien hy Boode hier in eenigsints komt te mankeren , sal den Heer Dyck-Graaff wegens sijn uytgeleyde Penningen , de schaade , soo wegens de oppositie van de gebreeckigen als andersints door sijn versuym ofte nalatigheyd veroorzaakt , op den selven Boode mogen verhalen.

I X.

Oock gehouden sijn alle saacken die hem in 't geheel ofte deel bekend sijn , en de Gemeene - Beemster concerneren , secreet te houden , sonder 't selve aan ymand (buyten de Heeren Hooft-Ingelanden , Dyck-Graaff , Hooge-Heemraden , Opper - Poldermeesters ende den Secretaris) te mogen verthoonen ofte communiceren.

Ende

X.

Ende by aldien hy Boode dese In-
structie niet Obedieerd, en de selve naar
sijn Inhouden komt te observeren, maar
daar in eenigzints nalatig en versuymagtig
is, ofte bevonden werd, sal den Secre-
taris daar van perfecte notitie houden;
en eynde alle de respectie Boetens
ofte Dag-Gelden, 't sy dat hy daar
voor heeft gedeclareerd off niet, egter
alle Jaaren op sijn over te geven Reec-
kening tullen werden affgetrocken;
alsmede oock dat gene, 't welck vol-
gens 't rapport van den Secretaris, na
merite geoordeeld mogte werden, daar
in boven behoorde te geschieden.

X I.

Voor welcke Dienst de voornoemde
Boode Jaarlijcx voor Salaris (naar ouder
gewoonte) sal hebben en genieten, als
hier onder en vervolgens staat uytge-
drukt.

Buyten de Beemster vacerende, met het
bestellen van Brieven, 't ombrengen van

F

In-

82 *Instructie voor de Boode*

Insinuatiën, als andersints, boven Ordinaris Wagen, Paarden ofte Schuyt-Vragten, daags een Gulden tien Stuyvers.

Inde Beemster gebruykt werdende, 't sy om Brieven te bestellen, Boodschappen doen, de respectieve Schouwen ende opneminge van Wercken by te wonen, alsmede op de Regtdagen ofte Vergaderingen van d' Heeren Dyck - Graaff ende Hooge-Heemraden &c. tot Purmerende off in de Beemster oppassende, yder dag een Gulden.

Sal op de Schouwen ofte Opneminge van Wercken, wanneer by de Heeren niet ge-eeten werd, voor Kost-Geld genieten yder reys sesten stuyvers.

Voor affixie van Keuren ende Billetten in en om de Beemster, tot het doen van de gerequireerde Schouwen; als het op-snoeyen van de Boomen, de Bestedingen van Dyk en Sloot-wercken, 't Slegten en Mayen van de respectieve Binnen-wegen, het Mayen van de Ringdyk, de Kroos-schouw &c. voor yder apart aan te slaan drie Gulden drie Stuyvers.

Item

Item voor 't affigeren van de Billetten
van de Regtdagen, als mede van Boet-
schuldige - Wercken een Gulden twaalf
Stuyvers.

Nog voor 't affhalen van de Heeren
Dyk-Graaff, Hooge-Heemraden ende Op-
per-Poldermeesters op de Regtdagen,
Schouwen ofte By-een-komsten, soo tot
Purmerende als in de Beemster &c. met
het Jagt een Gulden tien Stuyvers.

Sal voor 't Schoonhouden van 't Jagt,
't schuuren van het Tinwerck, 't wasschen
van 't Lynwaad &c. 't geen de Beemster
toebehoord, Jaarlykx genieten een somme
van dertig Gulden.

Als mede nog (volgens resolutie van
d' Heeren Hooft-Ingelanden op Paaßche
Vergaderinge A°. 1684. genomen) alle
Jaren voor Tractement de somme van
vijfftig Guldens.

Eyndelijk voor Port van Brieven &c.
Jaarlycx ses Gulden ses Stuyvers.

Item voor 'tiffige van de Blijden
van de Blijden, die noch van Blij-
den - Wierken een Guldens twee

Item voor 'tiffige van de Blijden
van de Blijden, die noch van Blij-
den - Wierken een Guldens twee

Item voor 'tiffige van de Blijden
van de Blijden, die noch van Blij-
den - Wierken een Guldens twee

Item voor 'tiffige van de Blijden
van de Blijden, die noch van Blij-
den - Wierken een Guldens twee

Item voor 'tiffige van de Blijden
van de Blijden, die noch van Blij-
den - Wierken een Guldens twee

Infr
lenoars
na sy alle
Regiere
Boet

den ene
insgaders
er, Ley
er - Me
an haar
ik resp
de onbe
selve te
alle tien
ewyke;
n, yde

*Instructie voor de Mo-
lenaars vande Beemster, waar
na sy allen ende een ygelyck haar te
Reguleren hebben, op de Pænen,
Boeten ende Correctien
daar inne begrepen.*

I.

IN den eersten, fullen alle
Molenaars gehouden sijn d'
Heeren Hooft-Ingelanden,
Dyck-Graaff, Hooge-Heem-
rden ende Opper-Polder-Meesteren,
gritsgaders den Secretaris, Penning-Mee-
ster, Zeylemaaker ende d' Onder-Pol-
der-Meesters, gesamentlijk, ende yder
yn haar in 't bysonder, met behoor-
lik respect te bejegenen, sonder oyt eeni-
g onbeleefde en vuyle woorden tegens
de selve te gebruyken, de selven meede
de dienst ende Assistentie te doen ende
te wysen; ende haare Ordres ende beve-
len, yder in sijn Qualiteyt, Ampt ende
G Bedie-

86 *Instructie voor de Molenaars*

Bedieninge , met alle vlyt ende naars meerde
stigheid naar komen ende achtervolgen te Ma
als mede haar naar dese Instructie naar s'
Punctuëlijk ende getrouwelijk te regu tot der
leren. na de vlyt ende naars meerde

I I.

Sullen mede alle Molenaars op haar andere
Molens wel passen, en ongeseyld wee- nening,
fende , soo haast als 'er eenig Wind de Boete
komt, en wanneer daar moet gemalen en contra
worden, aanstonds zeyl maken, en de Mo- naar over
lens wel op de Wind kruyden ; dog
by buyig weer ofte harde Wind , de
Zeylen in tijds swigten en afslaan,
en alle voorfigtigheyd in 't Malen te ge-
bruiken, op de Boete van ses stuyvers. Soo wt

I I I.

De Molenaars fullen goede agt ne- danige
men, ende alle uytterlijke devoir doen, it men tr
dat sy alle Jaren van den laaftten Maart in moere
tot Sint Jacob, haar Peyl niet verder als Molena
een halve Voet ; en van Sint Jacob tot en de c
Alderheyligen, een Voet boven Water erhoela
mogen houden , dog soo hoog sijnde
niet

met meerder behoeven, nog vermoo-
gen te Malen, als op nader Ordre;
mar s' Winterdags van Alderheyli-
gen tot den eersten Maart, de Slooten
so veel als 't doenlyk is uytmalen,
ende onderste Peyl boven water we-
nde, des nagts niet te malen, ten
ure by regenagtig weer, ofte dat
andere redenen geoordeeld wierde
niet, anders te ordonneren; op poene
de Boete van ses gulden, als sy-luy-
den contrarie doende, bevonden, ende
mar over Bekeurd sullen werden.

I V.

Soo wie by dage of nagte, sijn
Zylen sonder merkelijke reden afflaat,
wylen andere Molens malen, sal
beuren ses guldens; ten waare dat'er
danige harde buyen mogten komen,
men met half geswigte Zeylen sou-
moeten Malen, in welke gevallen
Molenaars haar Zeylen sullen inne-
ende oprollen, om alle schade te
verhoeden.

88 *Instructie voor de Molenaars*

V.

Soo wie by nacht hem te slapen mogte leyd, terwylen sijn Molen Maald, oftens te kn hem by dage van de Molen absenteerd, sonder ymand in sijn plaats te laten, sal verbeuren ses guldens.

VI.

Sullen haar by dage nog by nagte tuten, of sy by windig ofte stil weer, van de der reys Moolen niet absenteren, sonder consent van de Heeren Dyk - Graaff, Opper-Polder-Meeesters ofte Secretaris, op poene van twintig stuyvers.

VII.

De Molenaars sullen haar Backen om een droog, ende alle 't gaande werk als ge-naar een bruykelijk, wel gesmeerd houden, op den blyve verbeurte van ses stuyvers; sullen ook stuyvers goede forge dragen, dat haar Molens molens te wel op de Wind staan, ende telckens moegen ge by veranderinge van Wind, deselve op schappen den Wind kruyden, ende haar Com-luyten, paignons

gignons (foo wanneer sy haar Molen
kruyd hebben) daar van by tijds
aarschouwen, by aldien sy ingebree-
te sijn: mogte weesen, om mede haar Mo-
len te kruyden.

V I I I.

Sullen ook gehouden wesen ten
malen tyden, hare Molens alle agt dagen
om te drayen, en een number voor te
sitten, op poene van twintig stuyvers
per reys te verbeuren.

I X.

Waar drie ofte vier Molens by een
sijn, sullen by stilte alle nagts een
van drie ofte vier waaken, ende by dage
te nagte alle drie off vier te gelijk
in een boodschap niet mogen gaan,
maar een off twee by de Molens moe-
ten blyven, op de Boete van twintig
stuyvers; Ook sonder malkander de
Molens te bevelen, om geen boodschap
niet mogen gaan, ende om eenige bood-
schappen gaande, haar Molens wel
te uyten, latende de Sleutel by haar

90 *Instructie voor de Molenaars*

Compaignons, die by de Molens blyven, op poene van ses stuyvers.

X.

Sullen ook niemand (buyten kennisse) als boven in 't VI. Articul genoemd veel min eenige Vrouwen ofte Jongens in haar plaatse mogen stellen, op Boete van ses stuyvers voor yder dag. Ende by nood malkander helpen ende bystaan, op poene van veertig stuyvers.

X I.

Sullen de Zeylemaker by tijds Waar- schouwen, soo wanneer eenige Zeylen gebrooken sijn, ende wanneer haer nieuwe ofte gerepareerde Zeylen gebragte werden, de gebrooken Zeylen aanstonds afslaan, ende aan den Zeylemaker of den genen die de andere brengd meede geven; Mits de selve de gebragte en afgehaalde Zeylen te helpen brengen in de Molens, en tot aan de Ringsloot daar hy sal Ordonneeren de selve Zeylen te moeten zijn.

Ook

X I I.

Ook haar Zeylen nat sijnde niet op-
rollen, of opgerold sijnde, des nagts
voor den dauw ofte andersints nat
verdende, des 's Morgens tydelijk en
niet metten eersten ontrollen ende droogen,
sonder oyt eenige Zeylen twee dagen
aan malkanderen ongedroogd ende op-
gerolt te laten, op de Boete van twee
gulden, 't elckens contrarie doende te
verbeuren.

X I I I.

Sullen ook gehouden wesen als 't
Malen ophoud, haar Zeylen wel te
droogen, af te slaan, op te rollen ende
op een plaatje daar haar by den Zeylemaker
geordonneerd sal werden, te brengen,
op de Boete van ses stuyvers voor yder
Zeyl dat op den eersten Schouw in haar
Molens sal gevonden werden; ten ware
menlieden by d' Heeren Dyck-Graaff,
Opper-Polder-Meesters, Secretaris ofte
Zeylemaker, om eenige reden andere Or-
dres wierden gegeven.

G 4

Sullen

X I V.

Sullen geen lappen ofte stucken van haar Zeylen afsnyden , op poene van drie gulden , ende arbitrale correctie.

X V.

Sullen alle haar Touwerk op d'eyn- de met zeyl-garen bewinden , ende in tijds maacken datse van Spykers , Smeer , Oly , Kaarssen , Swavel-stocken , Lemer , van nodig Touwerk : als van Kruy- Touw , Vang - Touw , Storm-Touw , Tuy-Touw ende andere voorzien mo- gen zijn , ende de selve niet anders als tot dienste van de Molens gebruyken , op poene van drie gulden , ende arbi- trale correctie.

X V I.

Sullen ook altijd alle haar Gereed- schap wel bewaren , ende aan niemand buyten haar Molens leenen , op poene van ses stuyvers , ende by verlies de sel- ve moeten vergoeden of betalen.

Sullen

X V I I.

Sullen by stilte alle 't gaande ende
ander werk van haar Molens, ende
sonderheyd de Wiggen van de Roeden,
naarstelijk besoecken, ende eenige fau-
ten vindende, bytijds aan de Timmer-
luyden bekend maaken ende aangeven.

X V I I I.

Ende by aldien haar Molens ontsfeld
sijn datse niet Malen en kunnen, desel-
ve aanstonds overhoecx stellen, ende na
den Timmerman toe gaan, ende sullen
oo wel den Molenaar van de onklare
als van de andere daar nevenstaande
Molen, den Timmerman helpen tot datse
wederom klaar is, sonder als dan haar
van de Molen te absenteren, op poene
van verlies haarder Tractement, ende
sijnes stuyvers alle dagen daar en boven.

X I X.

Sullen ook gehouden wesen de Tim-
mer-luyden alle het groot hout dat ge-
broo-

brooken werd , soo van Affen , Roe-
den , Spillen als andersints , tot aan den
Ring-sloot te helpen brengen , om by
hem voorts aan sijn Huys ofte ander
bequame plaats gevoerd te werden , son-
der 't selve gebrooken hout ontrent
haar Moolens daar sy schade mogten
doen , te laten leggen , op de Boete van
ses stuyvers voor elk groot hout , dat
op de eerste Schouw 't onbequamer
plaats aan haar Molens bevonden sal
werden.

X X.

Sullen ook niet vermogen eenige
Planken , Deelen , Sparren , Balken ofte
ander Houtwerk als haarlieder Huysraad,
in de Molens te brengen , veel min daar
uyt te dragen , onder pretext dat 't selve
haar eygen soude wesen , op de ver-
beurte van 't selve Hout , alwaar 't ook
haar eygen geweest , ende een Boete
daar en boven , ter discretie van de
Heeren Dyck-Graaff ende Opper-Pol-
der-Meesters , na gelegendheyd van
saaken.

Geen

X X I.

Geen Deelen , Sparren , Hecken ,
Soomen , Kammen , Staven , nog Soo-
den ofte Aarde van de Dyken te bran-
den , op de Boete van twintig stuyvers
ende arbitrale correctie.

X X I I.

Sullen geen te grooten Vuur maa-
ken , ende haar Vuur wel uyt blusschen ,
als mede geen asch op haar Molen-
Worff ofte ontrent den Molen te leg-
gen , op poene van twintig stuyvers ende
correctie als vooren.

X X I I I.

Sullen niet vermogen op hare Vloe-
ren , nog op de Tafelmenten ende
Drempels van de Deuren (gelijk als
voor desen gebeurd is) te hacken , op
de verbeurte van een gulden , ende re-
paratie van de schade tot haren kosten.

X X I V.

Alle Deuren ende Vensters aan de Wind-
sijde

96 *Instructie voor de Molenaars*

sijde staande wel dicht sluyten , ende de Ly-Deur ongefloten laten , ten eynde men altijd na gelegentheyd daar in kan komen , op de Boete van ses stuyvers.

X X V.

Sullen haar ook niet dronken drincken , op poene van twintig stuyvers ; nog dronken sijnde Malen , op de Boete van veertig stuyvers , 't elken reyse , ende 't is nood arbitrale correctie.

X X V I.

Sullen haar Kaarssen niet als ter nood in de Lantaarns gebruyken , op de Boete van ses stuyvers.

X X V I I.

Sullen ook de Tralien van de Waterloopen ; Item , eenige Hecken ofte Soomen los wesende , weder aan spykeren.

X X V I I I.

Sullen ook gehouden wesen het afgelo-

geloopen smeer te garen, in d' yfere potten te smelten, ende in plaats van leep gebruyken.

X X I X.

Sullen alle ruygten van de Molen-Worf nemen, ende wel toefien dat de Roeden daar door geen schade en lijden, ook haar Molen-Worven onderhouden, ende op anderhalve Roede in 't ronde, op foodanige hoogte moeten maken als de Roeden eenigfints kunnen lyden, op de Boete van tien ftuyvers voor d' eerfte, ende dubbelde Boete voor de tweede Schouw, ende dat 't felve op Dyk-regt tot haren kosten fal gemaakt werden.

X X X.

Sullen ook alle Ruygten ende Kroos van haar Tralien keeren, ende defelve digt en klaar houden, op poene van drie ftuyvers, ende tot dien eynde haar Vlos ende Boots-haaken, altijd met Houten-ftaalen voorfien houden, op poene als boven.

Sullen

X X X I.

Sullen haar Water-deuren , alsmede de Deuren van de Buyten - Sluysjens in de Boven-Molens , altyd by stilte wel digt ende gesloten houden , de drem-pels suyveren soo wanneer de Molens niet en malen , ende de Waterloopen wel aan vullen , op de Boete van ses stuyvers. ende de Molens ongeseyld staande over hoeck stellen , ende haar Vang-Touw opschorten ofte insluy-ten , op gelijke Boeten , soo wanneer syluyden contrarie doende bevonden , ende daar over bekeurd sullen werden.

X X X I I.

Sullen ook gehouden wesen alle de Hecken ende affluytingen , soo van de Bak ende Kam-rad binnen , als van de Molen-Worf buyten de Molens t' on-derhouden , ende op de eerste Schouw wel ende bequaamlyk gerepareerd te hebben , op de Boete van ses stuyvers voor d' eerste , en dubbelde Boeten voor de tweede Schouw.

Sullen

X X X I I I.

Sullen ook gehouden wesen hare Molens puntig ende reyn te houden , ende op yder Schouw wel gesuyverd , geveegd ende gereynigd te hebben , op poene van tien stuyvers 't elken reys te verbeuren,

X X X I V.

Sullen geen Slapers in haar Molens leggen , buyten consent van de Heeren Dyck-Graaff , Opper-Polder-Meefters ofte Secretaris , op poene van drie stuyvers , voor yder nagt en van elke Slaper te verbeuren.

X X X V.

Sullen ook niet vermogen eenige Duyven , Hennen , Verkens , Kalveren , Lammeren nog andere Beesten in haar Molens te houden , op de Boete van twintig stuyvers , voor d' eerste , en dubbelde Boeten met verbeurte van de selve Beesten voor de tweede reyse.

Sullen

X X X V I.

Sullen niet mogen Visschen nog laten Visschen ontrent hare Molens, 't sy in de voor ofte Agter-Waterloopen, nog in de Molens, ofte in de Molen-Togten, op poene van twintig stuyvers, ende verbeurte van alle den Visch, Wand ende Gereedschap, daar mede syluyden gevischt sullen hebben.

X X X V I I.

Sullen ook gehouden wesen yder Jaarliks een derde-part van haar Molen-Togten van de Onder-Molens, dat haar by d' Heeren Dyck-Graaff ende Hooge-Heemraden sal werden aangewesen, op d' eerste Ordinaris Kroos-Schouw schoon ende wel Gekrooft op te leveren, op de Boete van tien stuyvers, daar op by yder te verbeuren, ende dat men 't selve tot haren laste op Dykregt sal doen maken; ende sal den Molenaar van de Boven-Molen, sijn Park naast aan de Onder-Molen beginnen, den tweede Molenaar daar

aan , den derden Molenaar daar
neder aan , ende de Onder - Molenaar
zilververft van de Onder-Molen.

X X X V I I I.

Sullen ook geen Heeren nog Bafen
werken verre van haar Molens gelegen ,
nog ook andere nader by-gelegen werken,
zonder consent van de Heeren Dyck-
Graaff, Hooge-Heemraden ende Opper-
blder-Meefters ofte Secretaris , mogen
nemen , op de Boete van ses ftuy-
ers.

X X X I X.

Alle Molenaars fullen gehouden we-
in by inbreuk van de buyten Zee-Dy-
en , alle haar Zeylen af te flaan , ende
de felve moeten brengen in de Boven-
diolen , alwaar fyluyden ook by den
anderen fullen blyven , om (volgens
Ordre die haar by den Commiffaris,
fte d' Heeren Dyck-Graaff ende Hooge-
heemraden fal gegeven worden) alle
toede toefigt te dragen , ende hulpe
nde affiftentie te doen , daar fulks van
noden mogte wesen.

H

Nog

X L.

Nog sullen de Molenaars gehouden
sijn haar Molens alle Voorjaren wel en
behoorlijk te Teeren, sonder daar voor
yets te sullen pretenderen of genieten;
en sal een yder sijn Molen ten eersten
moeten af Teeren, en het overgescho-
ten Teer, met de Keetel en Quaest son-
der vertoeven wederom by de M^r. Tim-
merman, of daar 't hem geordonneerd
werd te brengen, ten eynde sijn Com-
paignons daar mede van kunnen gediend
werden, op de Boete van een Gulden.

X L I.

Gelijk mede niemand van de Mole-
naars eenig Ried in haar Molens op de
Kruyfolder, of waar 't soude mogen
sijn, sullen laten leggen of beruften, op
een Boete van drie Gulden.

X L I I.

Sullen haar niet vervorderen oyt ofte
immermeer de Tralien (gelijk veelma-
len

in is geschied) van hare Waterloopen aff
breeken , om daar door het Kroos
te eenige vuyligheyd 't geen voor de
Waterloopen mogte leggen , wanneer
niet waar moet gemalen werden te laten
daarvooër passeren ; ten eynde men daar me-
er mogte voorkomen , dat geen de
minste schade aan 't Scheprad , 't sy
niet het vastloopen van het selve , ofte
anderfints komt te geschieden ; en der-
halven gehouden wesen , indien daar
niet ofte meerder Sparren vande Water-
loop aff sijn , de Timmer-Baas ofte
mand van de Knegtsen daar van ken-
nisse te geven , die de selve al'eer daar
werd gemalen , wederom sullen moeten
aanmaken ; op poene , dat yder Mo-
enaar die hier in nalatig , ofte contra-
ctie doende bevonden werd , verbeuren
al een somme van drie Gulden.

X L I I I.

Soo wanneer syluyden by de Waa-
rers , Opfienders , ofte eenige andere
naar toe gesteld , vermaand ofte be-
keurd sijnde , sullen henlieden niet qua-
lijk toespreken , op poene van ses stuy-

H 2

vers,

vers; nog te dreygen, op poene van tien stuyvers; nog slaan, op poene van veertig stuyvers, ende arbitrale correctie. maar soo syluyden tegens de Bekeuringe yets te seggen hebben, 't selve aan de Heeren Dyck-Graaff ende Opper-Polder-Meeesters, ofte den Secretaris voor dragen.

X L I V.

Sullen gehouden wesen haar dienst veertien dagen van te voeren moeten opseggen, dog by d' Heeren Dyck-Graaff ende Opper-Polder-Meeesters, ofte Secretaris, aanstonds mogen gecasseerd ende betaald werden, sonder alvorens te waarschouwen; ende sullen als dan aan den nieuwe Molenaar alle haar Gereedschap overleveren, volgens de Memorie hier onder staande, ende van den Zeylemaker Acte van de overleveringe brengen, al' eer men haar Ordonnantie sal passeren.

X L V.

Sullen alle Half-jaaren in de Maand
van

de van Maart en September, haar Tracte-
ment halen en Ontfangen by den Pen-
sing-Meester tot Purmerende, mits la-
gende altijd tot de finale afrekeninge
es Weeken aan den Heer, ende bren-
ende Acte van de vertooninge van haar
Gereedschap.

X L V I.

Sullen voor haar dienst genieten yder
agtig gulden s' Jaars; daar en boven vry
Lampe-light, ende Wooninge in de Mo-
lens, mitsgaders alle andere vryheden den
Inwoonderen van de Beemster compe-
terende.

X L V I I.

Sullen niemand van de Molenaars,
wie, en onder wat pretext het soude
mogen zijn, haar vervorderen om oyt
t eeniger tijd buyten hare Molens te
gaan woonen nog vuuren, of dat soo
ras het contrarie werd bevonden, alle
de selve defacto sullen werden gedepor-
teerd en afgeset.

H 3

Eynde-

Eyndelijk, sullen alle de respectie
Boetens, die syluyden ter saake van de-
se Instructie sullen komen te verbeuren,
werden genoteerd, ende by den Pen-
ning-Meester op het ontfangen van
haar Tractement (sonder eenig tegen-
spreken op poene van dubbelde Boete)
werden gekort en ingehouden.

*Materialen die de
Molenaars als sij op de
Molens komen geleverd
werden.*

Vier Zeylen, een Tuyketel, een
Pomp, een Kruij-Block, een
beslagen Yseren-Schyff, een
Kruij-Touw van vier en een half Vaam,
een Tuy-Touw van twee Vaam, een
een Storm-Touw van vier Vaam en een
half, een Vang-Touw van seven Vaam,
vier Hals-Touwen van ses Vaam, agt-
en-veertig Vaam Slag-Lijn tot vier
Molen-Zeylen, een Yseren Smeerpot

aan de beneden Molen, een Moker,
een Koevoet, een Splis-Hoorn, een
Croos-Haak, een Vlos-Haak, een
Vuur-Yfer, een Boods-Haak, een Halve-
Pieck, een Leeren-Emmer, een Lan-
taarn, een Lamp, een Oly-Kan, een
Visch-Mantje ende een Spykerlaad.

Memorie van de da- gelykse Provisie tot de Molens.

Tien vijf duym Spykers, vijf-en-
twintig dubbelde Middel-Nagels,
vyftig enkelde Middel-Nagels, honderd
Heck-Spykers, vyftig Lafch-Yfers,
Seep by een half pond teffens, Smeer
met drie pond teffens, Olye by twee
mengelen teffens, Kaarffen een half
pond, Catoen, een Kluwen Zeyl-
Gaaren ende Swavelstocken.

in de handen Melan, een Moker,
in de voeten, een Spies-Hoorn, een
een Hask, een Vlos-Hask, een
een Yler, een Boeds-Hask, een Halve-
eck, een Lacten-Hammer, een Kan-
en, een Lamp, een Oef-Kan, een
Hoch-Mantel, een Spies-Kandelaar.

Memorie van de de- geijde Provincie tot de Midelen.

ien vijf duym Spysken, vijfen-
twintig dubbeldde Middel-Nagels,
de eekelde Middel-Nagels, honderd
Spysken, vyftig lach-Ylers,
by een half pond reffens, smect
die pond reffens, Olye by twee
reften reffens, Kanten een half
Garon, een Klauwen Zep-
en ende Swaefstoken.

